58. Ómurlegar heimilisaðstæður og skyldur okkar gagnvart börnunum.

2 blöð qto.

Nálægt tveim tugum ára er liðin síðan þau vígðust í heilagt hjóna-
band og hétu hvort öðru trú og hollustu frammi fyrir altari drottins
og í áheyrn safnaðarins; loforð þeirra hvors um sig var m. a. þannig:
.... ég heiti því að breyta svo við hana (hann) í meðlæti og mótlæti, sem
sérhverjum dánumanni (eiginkonu) ber að breyta við eiginkonu sína
(eiginmann) sinn!"..
[illegible] Þau eru bláfátæk og eignast 14 - fjórtán - börn efnileg og vel gefin; eigin-
maðurinn er og hefir alla tíð verið ónýtur til mesta (,,reglulegt skítmenni;"
segja þeir er til hans þekkja;) og hirðulaus og drykkfeldur úr hófi fram. ,,Sveitin"
varð brátt að sjá þeim fyrir ~~uppeldi~~ lífsviðurværi og uppeldi barnanna og
undir þau því að fara margs á mis, m. a. allrar nauðsynlegrar fræðslu, sæmi-
legs fatnaðar og umhirðu, viðurværis og atlætis föður síns, því hann barði
svo oft konu sína, svo að á henni sá. ,,Dánumennsku" sína sýndi hann á þessa[n hátt]. Við
fyrir löngu er því ófalið, sem nærri má geta, að á það sé minnst.
þessi ,,viðurkjör" verður móðirin og börnin að búa, enda verður hún og þau
að sæta þeim öll þessi ár, því húsbóndinn er aldrei að staðaldri heima,
heldur í flakki, svíkjandi eiða og sofa í sjálfan sig og smáfandi letingi
alla daga án þess að taka nokkurt handarvik, sér eða öðrum til gagns.
Elsta barnið er 15 ára að aldri og öll lifa þau enn við þessi kjör. En
svo ber það við, að efnaður ekkjumaður í næstu sveit, sem eignast hefir 10 börn
[illegible] og alið þau upp sómasamlega mjög, býðst til að taka konuna og börnin, öll inní
heimili sitt, enda er þeim því eigi lengur við vært í sambúðinni við föður
sinn og konan búin að biðja um skilnað. Fer hún því með börnin öll til
ekkjumanns þessa og fer vel á með þeim öllum: Allt breytist til batnaðar,
eiginmaðurinn og faðirinn heldur áfram lifnaði sínum og lætur sig þetta engu
skifta; hann flakkar bara og sníkir í sig, en rankar þó svo við sér, að
hann krefst þess af framfærslu- hreppi sínum
hann krefur undan framfæri konunnar og krefst þess af framfærslu hreppi sínum
að hann skerist í leikinn og komi öllu í sama horfarið aftur.
Skólanefndir utan kaupstaða hafa þar í stað barnaverndarnefnda, og
málið er lagt fyrir viðkomandi skólanefnd, sem fellir þann úrskurð, að

svo, að þau,
Hl. að börnin alist upp ~~þó þau~~ verði nýtar manneskjur og fái að njóta lífsins sem
menn en ekki sem gaddhestar alla æfi."

Hafa menn eigi skilið það enn, að hvert einasta barn er sjálfu sér ónógt og þarf hjálpar við, að það er enginn í álögum, sem guð og forsjón hefir falið oss hinum eldri og efnaðri mönnum að leysa úr þeim álögum. Harðúð hjartans og hugsunarleysi þeirra manna, er fyrir þeim eiga að sjá, mega ekki verða bundin við fáeinar krónur af almannafé þeim til styrktar og svo síðan má særa hina viðkvæmu sál þeirra, að lífið verði þeim samnefndur táradalur og meðvitund þeirra óbærileg þjáning„ því þar er sem faðir, engin sem móðir!"

Burt með þessa harðýðgi, miskunnarleysi og misskilning gagnvart börnunum og mæðrum þeirra! Sýnum þeim mannúð vora, ef unt er, og reynum eftir föngum að hjálpa þeim og greiða götu þeirra. Þau eiga enga sök á því, að þau voru sett inn í þennan heim; vér, hinir eldri eigum sök á því, og vér vanrækjum skyldur vorar við þau og þann, sem krefst þeirra skyldu af oss, að leiðbeina þeim á alla lund og liðsinna þeim í vanmætti þeirra og vesaldómi.

Skyldum vér geta státað af kristilegu líferni voru, góðum og göfugum hugsunum og gjörðum, ættum vér að muna, að hér er oft um vora„ minnstu bræður og systur" að ræða, og hvað sagði Kristur oss um það, hvernig vér skyldum breyta við þá?